

Vlaams
Parlement

stuk **1458** (2011-2012) – Nr. 2
ingediend op 1 maart 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

houdende wijziging van het kaderdecreet
bestuurlijk beleid van 18 juli 2003
wat betreft beleidsondersteunende taken
binnen een intern verzelfstandigd agentschap

Verslag

namens de Commissie voor Bestuurszaken,
Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme
uitgebracht door de heer Marc Vanden Bussche

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Annick De Ridder.

Vaste leden:

mevrouw Karin Brouwers, de heren Jan Durnez, Ward Kennes, Jan Verfaillie;
de heren Stefaan Sintobin, Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers;
de heer Marnic De Meulemeester, mevrouw Annick De Ridder;
de heer Kurt De Loor, mevrouw Els Robeyns;
de heren Lieven Dehandschutter, Willy Segers;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Bart Caron.

Plaatsvervangers:

mevrouw Vera Jans, de heer Jan Laurys, mevrouw Valerie Taeldeman, de heer Johan Verstreken;
de dames Katleen Martens, Marleen Van den Eynde, de heer Wim Wienen;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Khadija Zamouri;
mevrouw Fatma Pehlivan, de heer Jurgen Vanlerberghe;
mevrouw Lies Jans, de heer Karim Van Overmeire;
de heer Peter Reekmans;
mevrouw Mieke Vogels.

Toegevoegde leden:

de heer Christian Van Eyken.

Stukken in het dossier:

1458 (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

INHOUD

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand.....	4
1.1. Hervorming Vlaamse overheid ingevolge Beter Bestuurlijk Beleid	4
1.2. Inhoud van het ontwerp van decreet.....	4
1.3. De concrete aanleiding: het beleidsdomein RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed)	4
2. Bespreking	4
2.1. Vragen en opmerkingen van de commissieleden	4
2.2. Antwoorden van de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand	5
3. Stemmingen	6

De Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme besprak op 28 februari 2012 het ontwerp van decreet houdende wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 wat betreft beleidsondersteunende taken binnen een intern verzelfstandigd agentschap.

1. Toelichting door de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand

1.1. *Hervorming Vlaamse overheid ingevolge Beter Bestuurlijk Beleid*

Minister *Geert Bourgeois* brengt in herinnering dat begin 2006, ingevolge BBB (Beter Bestuurlijk Beleid), de Vlaamse administratie grondig werd hervormd. BBB werd uitgewerkt aan de hand van een aantal uitgangspunten: responsabilisering van de topambtenaren (gekoppeld aan een afslanking van de kabinetten), primauteit van de politiek, werken met beheersovereenkomsten, een homogenere structuur en meer samenwerking tussen departementen en de vroegere Vlaamse openbare instellingen (VOI's) en Vlaamse wetenschappelijke instellingen (VWI's).

In de nieuwe structuur zijn er dertien beleidsdomeinen, met in elk beleidsdomein een departement belast met beleidsondersteuning en -evaluatie, en meerdere intern en extern verzelfstandigde agentschappen belast met beleidsuitvoering. Het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 bevat de basisprincipes van Beter Bestuurlijk Beleid, waaronder deze taakverdeling tussen de departementen en de agentschappen.

1.2. *Inhoud van het ontwerp van decreet*

Het kaderdecreet werd tot nog toe niet fundamenteel gewijzigd. Meer dan vijf jaar na de opstart van BBB is het ook niet de bedoeling om deze hervorming grondig bij te sturen. Wel dringen er zich enkele aanpassingen op. In het kader van het streven naar meer efficiëntie en effectiviteit bij de Vlaamse overheid moet worden nagegaan welke verbeteringen kunnen worden aangebracht.

Voorliggend ontwerp van decreet strekt ertoe mogelijk te maken dat de Vlaamse Regering voor een specifiek beleidsveld een intern verzelfstandigd agentschap (IVA) zonder rechtspersoonlijkheid kan belasten met een beleidsondersteunende opdracht. Dit kan enkel als dat de kostenefficiëntie van de beleids- en beheerscyclus van dat beleidsveld verhoogt. Dit zal telkens geval per geval moeten worden beoordeeld en gemotiveerd. De Vlaamse Regering zal er telkens over waken dat deze bepaling niet ondoordacht wordt toegepast.

1.3. *De concrete aanleiding: het beleidsdomein RWO*

De concrete aanleiding van deze wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid is de reorganisatie van het beleidsdomein RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid, Onroerend Erfgoed). Er werd in de praktijk vastgesteld dat de structuur van dit beleidsdomein onduidelijk en weinig transparant was voor de burger. Daarom werd het beleidsdomein RWO hervormd met het oog op meer transparantie en efficiëntie. Door deze nieuwe structuur is nu voor de burger beter herkenbaar welke entiteit voor welke materie bevoegd is en is er een entiteit (en dus ook een lijnmanager) minder.

2. Bespreking

2.1. *Vragen en opmerkingen van de commissieleden*

De heer *Marnic De Meulemeester* verklaart dat Open Vld dit ontwerp van decreet zal goedkeuren. Er volgt immers een administratieve vereenvoudiging uit en het komt de transparantie ten goede.

Niettemin vestigt de spreker de aandacht op het advies van de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) dat waarschuwt voor enkele negatieve gevolgen. Volgens VLABEST is de kans niet gering dat door deze opening heel wat agentschappen de volledige beleidsvoorbereiding naar zich toe zullen willen trekken. Men stelt ook de vraag welke rol er nog voor de beheersovereenkomsten is weggelegd en welke betekenis het charter tussen de politiek en de ambtenarij nog heeft in dergelijke gevallen. Tot slot merkt VLABEST op dat een gevaar van fragmentatie van het overheidslandschap kan ontstaan, hetgeen de doorzichtigheid bemoeilijkt. Dit heeft in de eerste plaats gevolgen voor de Vlaamse parlementsleden, die op den duur door de bomen het bos niet meer zullen zien en daardoor hun controlebevoegdheid niet optimaal zullen kunnen uitoefenen.

De heer *Joris Van Hauthem* meent dat de opmerkingen van VLABEST betekenen dat het ontwerp afbreuk doet aan de initiële bedoelingen van BBB. Bovendien geeft het parlement via dit ontwerp een ruime delegatie aan de regering. Het gaat hier niet zomaar over een uitzondering voor een departement of een agentschap. Het gaat integendeel om een algemene bepaling die in de toekomst kan worden gebruikt om de algemene BBB-principes verder terug te schroeven. In die zin zal Vlaams Belang geen goedkeuring aan dit ontwerp van decreet geven.

De heer *Ward Kennes* verwijst naar de kritiek die CD&V indertijd had op de BBB-operatie. Men vond de scheiding tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering erg kunstmatig en men voorspelde dat dit aanleiding zou geven tot problemen. Vandaag blijkt dat die kritiek niet geheel uit de lucht gegrepen was. Men moet durven toegeven dat BBB eigenlijk in grote mate aanleiding heeft gegeven tot meer verkokering van de departementen en agentschappen. Volgens de spreker wordt er met dit ontwerp van decreet een principiële bres geslagen in een aantal uitgangspunten van BBB. Hij heeft daar geen probleem mee. Het streven naar efficiëntie moet voorop staan. Als men daarvoor een aantal principes moet ombuigen, moet dat mogelijk zijn.

De heer *Joris Van Hauthem* kan die redenering voor een stuk bijtreden. De scheiding tussen beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering is inderdaad iets te kunstmatig. Maar dan moet men het decreet veranderen in plaats van het te behouden en te bepalen dat de Vlaamse Regering op elk moment van de basisprincipes kan afwijken.

De heer *Jan Durnez* stelt vast dat het ontwerp van decreet betrekking heeft op verschuivingen binnen het beleidsdomein RWO. Zijn er vanuit eenzelfde benadering nog andere verschuivingen te verwachten?

De heer *Kurt De Loor* merkt op dat zijn fractie het ontwerp van decreet zal steunen. Het gaat om aanpassingen met het oog op meer efficiëntie en effectiviteit. Men moet maatwerk kunnen bieden en evolueren op basis van een maatschappelijke realiteit.

2.2. *Antwoorden van de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand*

Minister *Geert Bourgeois* merkt op dat het beter zou zijn geweest moest in de memorie van toelichting een repliek hebben gestaan op de bedenkingen van VLABEST. De regering had hier meer aandacht voor moeten hebben.

Hij stelt vast dat ook VLABEST erkent dat bestuurlijke kaders een evolutief karakter moeten hebben en dat het BBB-principe van scheiding van beleid (departement) en uitvoe-

ring (agentschappen) in de praktijk moeilijk uitvoerbaar is. Bovendien stelt VLABEST dat maatwerk moet mogelijk zijn.

De minister is van oordeel dat het uitgangspunt van BBB (beleidsondersteuning en beleidsevaluatie bij de departementen en beleidsuitvoering bij de agentschappen) behouden moet blijven. Verder merkt hij op dat de beleidsondersteuning niet mag worden toegerekend aan gelijk welk agentschap. Dit kan enkel aan een IVA zonder rechtspersoonlijkheid. Deze staat dichterbij een minister dan de andere types van agentschappen.

De regering wenst het debat over BBB nu niet te voeren. Bestuurlijk zou het niet goed zijn om BBB, waar een enorme operatie aan voorafging en dat nog maar sinds 2006 op de sporen staat, opnieuw ondersteboven te keren. Vroeg of laat moet de evaluatie wel gebeuren. Nu is het daarvoor te vroeg, anders creëert men bestuurlijke onrust.

De beheersovereenkomsten blijven uiteraard bestaan, net zoals de managementovereenkomsten.

VLABEST wijst in zijn advies op het gevaar van een toenemende verkokering. De minister vindt echter dat de herstructurering van het beleidsdomein RWO juist aantoonde dat het ook met minder entiteiten kan. Het komt de duidelijkheid en transparantie ten goede wanneer een beleidsveld duidelijk is gekoppeld aan een entiteit en niet versnipperd is over meerdere entiteiten, waardoor de burger niet meer weet tot wie hij zich moet richten. De herstructurering van het beleidsdomein RWO zal de fragmentatie van het overheidslandschap doen afnemen in plaats van toenemen.

De minister ziet ook geen gevaar voor een verdere aangroei van de kabinetten. De kabinetten werden deze regeerperiode fors afgeslankt en dit blijft zo. De departementen (en in uitzonderlijke gevallen agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid ingevolge deze wijziging van het kaderdecreet) blijven dus nodig voor de beleidsondersteuning en beleidsevaluatie.

Overigens bestond er reeds bij de opstart van BBB de facto een afwijking op het uitgangspunt van BBB, met name in het beleidsdomein Bestuurszaken. De beleidsondersteuning inzake Binnenlands Bestuur gebeurt namelijk door het Agentschap voor Binnenlands Bestuur (ABB) en niet door het Departement Bestuurszaken (op enkele uitzonderingen na) en dit werkt degelijk. Het is wel correct dat de scheidingslijn tussen voorbereiding en uitvoering soms dun is. Een en ander vergt veel overleg en afstemming.

Ten aanzien van de heer Durnez antwoordt de minister dat hij geen weet heeft van nog nieuwe verschuivingen.

De heer *Ward Kennes* gaat akkoord met het argument dat men niet om de haverklap aan BBB moet sleutelen, dat er enige bestuurlijke rust nodig is. Hij is wel tevreden dat er een bres werd geslagen in een van de basisprincipes.

3. Stemmingen

Artikel 1 wordt zonder opmerkingen aangenomen met 10 stemmen.

De artikelen 2 tot 4 worden zonder opmerkingen aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Het geheel van het ontwerp van decreet houdende wijziging van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 wat betreft beleidsondersteunende taken binnen een intern verzelfstandigd agentschap wordt eveneens aangenomen met 9 stemmen bij 1 onthouding.

Annick DE RIDDER,
voorzitter

Marc VANDEN BUSSCHE,
verslaggever